

Празник Светих Апостола
Петра и Павла

Најранији хришћански календари најчешће садрже имена мученика и мученица. Мученици су имали посебно место у свести раних хришћанских заједница, будући да су веру у Христа запечатали својом крвљу. У календаре су постепено уношене успомене и на Свете Апостоле, пре свега оних који су мученички завршили свој живот.

Несумњива је чињеница да је култ Светих Апостола Петра и Павла развијен веома брзо након њихове мученичке смрти. Од оних најстаријих месецослова на хришћанском Истоку и Западу, нема ниједног да не спомиње овај празник. Још у 4. и 5. веку већина од (првих) дванаест Апостола су ушли у црквене календаре црква које су их сматрале својим оснивачима. Ово се односи и на места у којима су пронађене њихове мошти (у Риму, Свети Апостоли Петар и Павле; у Јерусалиму, Свети Апостол Јаков; у Александрији, Свети Апостол Марко). Њихов локални спомен убрзо добија универзални хришћански карактер. Цар Константин Велики подигао је 330.године у Цариграду цркву у част Светих Апостола.

Успомена Светих Апостола Петра и Павла прославља се 12.јула, будући да су, по хришћанском предању, оба Апостола у Риму за време императора Нерона тога дана 67.године претрпели мученичку смрт. Апостол Петар је био сахрањен на Ватиканском брегу а Апостол Павле на једном гробљу близу Остијског пута, недалеко од Рима.

По опису Пруденција, приликом његове посете Риму 405.године, на празнике Светих Апостола Петра и Павла, цео град је био у молитвеном расположењу. Велика река људи би формирала литије, које су се сливале у две цркве оба Апостола, прилично удаљене једне од друге. У обе цркве тога дана служио је епископ Свету Литургију. Јула 13.прославља се успомена свих дванаест Светих Апостола.

У цркви Светог Петра, која је била постављена у углу Свете Софије у Цариграду, 29.јануара се прослављао празник Часних Верига Светог Апостола Петра. По римском предању тело Светог Апостола Петра се налази у темељима цркве Светог Петра у Ватикану. Приликом археолошких ископавања обављених 1942. године испод базилике Светог Петра у Риму, на месту где се тврдило да је сахрањено његово тело, пронађена је плоча са натписом на грчком језику "Петар је овде".

На месту где је сахрањен Свети Апостол Павле цар Константин Велики је 324.године подигао базилику познату под именом "Свети Павле ван (градских) зидина". Приликом градње цркве његове мошти су положене у саркофаг и налазе се у овој светињи. На надгробној плочи стоји натпис написан на латинском језику "Павле Апостол Мученик".

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ?

1. Ранохришћански календари најчешће садрже ова имена:

- A. Епископа
- Б. Мученика
- В. Царева

2. Ко је био оснивач александријске Цркве?

- A. Свети Апостол Павле
- Б. Свети Апостол Петар
- В. Свети Апостол Марко

3. Ко је подигао цркву у Цариграду у част Светих Апостола?

- A. Цар Константин Велики
- Б. Царица Јелена
- В. Епископ Силвестар

4. Где је сахрањен Свети Апостол Петар?

- A. Цариград
- Б. Ватикански брег у Риму
- В. Београд

5. Како се зове базилика подигнута на месту где је био сахрањен Свети Апостол Павле?

- A. Свети Павле изван (градских) зидина
- Б. Свети Павле
- В. Свети Апостол Павле

ОДГОВОРИ: 1. Б; 2. Ц; 3. А; 4. Б; 5. А.

Дванаест Христових Апостола

Реч апостол је грчког порекла и значи "онај који је послат". Израз апостол се налази у новозаветним књигама (Лука 6:13). Господ Исус Христос је имао 12 апостола, који се зову и ученици па чак и пријатељи Христови. Њихова имена се налазе у Еванђељу по Матеју (10:1-4); Еванђељу по Марку(3: 13-19); Еванђељу по Луки (6:12-16); Делима Апостолским (1:13). По Силаску Светог Духа на Апостоле проповедали су науку Христову Јеврејском народу али и свим осталим народима. Црква Христова је у њихову част установила пост.

ИМЕНА ДВАНАЕСТ АПОСТОЛА:

- **АНДРЕЈ** је био рибар. Апостол Андреј је оснивач цариградске Цркве. Постарао је мученичком смрћу у Патри, Грчка. Празник Светог Апостола Андреја прославља се 13. децембра.
- **ПЕТАР** је био рибар. Апостол Петар је врховни Апостол и оснивач антиохијске Цркве. Пострадао је у Риму, Италија, за време императора Нерона, око 67. године. Празник Светог Апостола Петра прославља се 12. јула.
- **ЈАКОВ** је био син Заведејев. Његов брат Јован је такође био Апостол. Јаков је био први епископ Јерусалимски. Први је од Апостола који је пострадао мученичком смрћу, од Ирода Агрипе 44. године. Празник Светог Апостола Јакова прославља се 5. новембра.
- **ЈОВАН** је био син Заведејев. Његов брат Јаков је такође био апостол. Јован је био најмлађи од ученика Христових. Апостол Јован је био испод Крста, када му је Господ поверио мајку Богородицу на чување. Највећи део свог живота је провео у Ефесу. Касније је изгнан на острво Патмос. Доживео је дубоку старост и умро природном смрћу. Празник Светог Апостола Јована прославља се 9. октобра.
- **ФИЛИП** је био родом из Витсаиде. Не треба га мешати са Филипом, једним од седморице ђакона. Апостол Филип је проповедао Еванђеље у Азији. Пострадао је мученичком смрћу, био је рапапет на крсту. Празник Светог Апостола Филипа прославља се 27. новембра.

- **ЈУДА (ЛЕВИТ)**- не треба га мешати са Јудом искариотским, који је продао Христа за 30 сребреника. Апостол Јуда је проповедао Еванђеље у пределима Јудеје, Самарије, Галилеје, Сирије, Арабије, Месопотамије и Јерменије. Пострадао је мученичком смрћи од стране безбожника у околини Арарата у Јерменији. Празник Светог Апостола Јуде прославља се 02. јула.
- **ВАРТОЛОМЕЈ** је по Предању проповедао Еванђеље у Индији. Пострадао је мученичком смрћу у Јерменији. Празник Светог Апостола Вартоломеја прославља се 24. јуна.
- **МАТЕЈ** је био скупљач пореза. Аутор је првог Еванђеља. После почетне мисије међу јеврејима у Јудеји одлази у Етиопију. Тамо је пострадао мученичком смрћу, спаљен је на ломачи. Празник Светог Апостола Матеја прославља се 29. новембра.
- **ЈАКОВ (АЛФЕЈЕВ)** је био рођени брат Апостола Матеја. Проповедао је Еванђеље Христово у пределима Египта. Пострадао је мученичком смрћу у Египту тако што је разапет на крст. Празник Светог Апостола Јакова прославља се 22. октобра.
- **ТОМА (ЗВАНИ "БЛИЗНАЦ")** био је родом из галилејског града Панаеде. По Педесетници је боравио у пределима данашње Индије и многе превео у хришћанство. Пострадао је мученичком смрћу. Празник Светог Апостола Томе прославља се 19. октобра.
- **СИМОН (ЗИЛОТ)** је био родом из Кане галилејске. Проповедао је Еванђеље у Африци али и у Енглеској. Пострадао је мученичком смрћу у Грузији, био је разапет на крсту. Празник Светог Апостола Симона прославља се 23. маја.
- **МАТИЈА** је био родом из Витлејема јудиног. По Вазнесењу Господњем заменио је Јуду искариотског на месту апостолском (Дела 1:15-26). Проповедао је Еванђеље у Сирији антиохијској и деловима Кападокије, западне Грузије и грчке Македоније. Пострадао је мученичком смрћу, каменован од Јудеја у Јерусалиму. Празник Светог Апостола Матије прославља се 22. августа.

Ко је био Свети Апостол Петар?

Свети Апостол Петар је био ученик Христов и један од дванаест апостола. У Еванђељу се спомиње да је, заједно са братом Андрејем, био рибар у малом приморском месту Витсаида у Палестини (Јован 1:44). На рођењу је добио име Симон и био је син Јонин. (Јован 1:42; Матеј 16, 17).

На позив Спаситеља, Петар и Андреј постају "ловци људи" (Матеј 4:18-19, Марко 1:16-17) и верно прате Христа при његовој земаљској мисији. По Силаску Светог Духа на апостоле неустрашиво проповеда реч о Христовом васкрсењу Јеврејима и осталим народима.

Дела Светих Апостола описују његове велике подвиге. Живот је завршио мученичком смрћу у Риму, за време владавине цара Нерона. Свети Апостол Петар је молио своје мучитеље да му услише молбу и да буде разапет наглавачке, сматрајући себе недостојним смрти Господа Којег је волео свим бићем својим.

Занимљивости из живота Светог Апостола Петра

- Браћа Андреј и Петар су први ученици Христови. Добио је тада арамејско име Кифа, што је на грчком језику Петар. У преводу на српски језик Петар значи "камен".
- Свети Апостол Петар је био сведок догађаја Христовог Преображења на гори Тавор.
- Еванђеља пишу да је на Тајној Вечери Господ Исус Христос прорекао да ће га се Апостол Петар три пута одрећи пре него што петао закукуриче три пута.
- Свети Апостол Петар је дубоко веровао да је Христос Спаситељ. На Христово питање шта људи мисле о њему, Петар је одговорио: Ти си Христос, Син Бога живога.

1. Где је живео Свети Апостол Петар?

- A. Јерусалим
- Б. Витсаида
- В. Рим

2. Како се звао брат Светог Апостола Петра?

- A. Андреј
- Б. Павле
- В. Јован

3. Шта је по занимању био Свети Апостол Петар?

- A. Рачуновођа
- Б. Писац
- В. Рибар

4. Шта значи реч Петар?

- A. Цвет
- Б. Камен
- В. Лав

5. Где је пострадао Свети Апостол Петар?

- A. Рим
- Б. Београд
- В. Атина

ОДГОВОРИ: 1. Б; 2. А; 3. В; 4. Б; 5. А.

Ко је био Свети Апостол Павле?

Свети Апостол Павле је био Апостол незнабожаца. Био је јеврејин, из племена Венијаминаова. По рођењу је добио име Савле. Његови родитељи су били угледни грађани и једно време су живели у Риму, да би се касније преселили у Тарс киликијски. Савлова породица је имала римско држављанство. Савле је код чувеног учитеља Гамалила у Јерусалиму изучавао Мојсијев закон. Један од његових другова је био Варнава, који је после постао ученик Христов.

Савле је ревностно поштовао Закон. Истовремено, Јерусалимом и околним крајевима Свети Апостоли су храбро ширили вест о Христовом васкрсењу из мртвих. Савле је, међутим, исмевао хришћане. Није му било потребно много да подржи гоњење хришћана. Подржао је и погубљење архиђакона Стефана, његовог рођака (Д. А. 7, 58). Осим тога, и он сам је постао гонилац свих оних који су поверовали у Христа. На путу за Дамаск, где је кренуо да разгони хришћане, изненада га је обасјала светлост с неба. Док је падао с коња чуо је глас који га је упитао зашто гони хришћане. Био је то глас распетог Господа Исуса Христа. Сусрет са Господом га је најпре застрашио будући да је Савле ослепо.

У срцу младог Савла проговорила је савест, и када је упитао шта треба да чини да би прогледао поново, Господ му је рекао да иде у град Дамаск (Д. А. 7, 58). Дошавши у Дамаск крштен је од Светог Апостола Ананије и вид му се повратио. На крштењу је добио име Павле. Павле постаје заштитник хришћана и Апостол незнабожаца. Широм Медитерана ревностно проповеда хришћанску науку. Оснивао је цркве и постављао ученике за старешине младих хришћанских заједница. Његове посланице одзвањају Црквом Христовом као најснажнији глас савести рода људског. Посечен је мачем у Риму. На месту његовог погубљења у Риму цар Константин Велики је подигао базилику 324. године.

1. Где се школовао Свети Апостол Павле?

- A. Рим
- Б. Јерусалим
- В. Тарс

2. На путу за Дамаск Светог Апостола Павла је обасјало:

- A. Сунце
- Б. Киша
- В. Светлост

3. Архиђакон и Првомученик Свети Стефан је Светом Апостолу Павлу био:

- A. Рођак
- Б. Пријатељ
- В. Непријатељ

4. У ком граду је крштен Свети Апостол Павле?

- A. Рим
- Б. Јерусалим
- В. Дамаск

5. Свети Апостол Павле је био Апостол:

- A. Јевреја
- Б. Незнабожаца
- В. Није био Апостол

6. Како се зове император који је подигао базилику у спомен Светом Апостолу Павлу?

- A. Константин
- Б. Петар
- В. Андреј

ОДГОВОРИ: 1. Б; 2. В; 3. А; 4. В; 5. Б; 6. А.

А	В	Е	З	П	Е	Т	А	Р	К	Е
П	О	П	А	В	Л	Е	Ц	Е	А	М
Х	Ј	К	А	Њ	А	М	У	Р	И	М
У	Б	Ј	Е	Р	У	С	А	Л	И	М
А	Н	Д	Р	Е	Ј	И	З	Е	У	И
Н	Т	О	А	Н	А	Н	И	Ј	А	Д
Ј	Б	Е	У	Ц	Т	Х	О	З	Н	У
Д	Ј	Р	В	Е	Р	И	Г	Е	Ј	Б
У	Ц	Х	Х	И	Е	М	Ј	Ц	Т	Р
Б	Ј	В	Е	Р	А	Т	Б	Ј	У	О
О	Н	И	Х	Р	И	С	Т	О	С	Ц

ПЕТАР

ПАВЛЕ

РИМ

ЈЕРУСАЛИМ

АНДРЕЈ

АНАНИЈА

ВЕРИГЕ

ВЕРА

ХРИСТОС

Часне Вериге Светог Апостола Петра

Када је Свети Апостол Петар проповедао реч о распетоме Христу Јеврејима у Јерусалиму, цар Ирод је већ био почео да гони цркву хришћанску. Хладнокрвно је погубљен Јаков, први епископ града Јерусалима. Осим тога, цар Ирод је ухватио и Петра, окувао га у дугачке ланце и бацио у једну од затворских тамница. Ирод се уплашио за свој престо, намера му је била да погуби и Петра и тиме додатно застраши остале хришћане.

Апостол Петар је спавао између двојице војника а стражари су стајали пред тамничким вратима. И те ноћи појавио се анђео Господњи а светлост је обасјала собу. Анђео Господњи је куцнуо Петра у ребра, пробудио га и рекао му: "Устани брзо!". Тог момента, док су чувари спавали, Вериге су саме спале са Петрових руку. И обухавши обућу своју, изашао је са Анђелом из тамнице. Када су дошли до врата града Јерусалима она су се сама отворила. Анђео Господњи је тада одступио од Петра док је Петар овај догађај сматрао као виђење.

Часне Вериге хришћани су верно чували, поштујући успомену на великог ученика Христовог Петра. Осим тога, Вериге су имале целебну моћ, будући да су многи болесници лечили своје болести додиривањем ових ланаца.

Патријарх јерусалимски Свети Јувенал је царици Евдоксији дао ове Вериге на дар. Царица је једну половину Верига послала цркви Светих Апостола у Цариград, а другу својој ћерки царици Евдоксији, жени цара Валентијана Трећег, у Рим. Она их је показала папи Лаву Првом који их је упоредио са оним ланцима којима је Свети Апостол Петар био утамничен у Мамертинском затвору код римског Форума. По предању, ланци су се чудесно спојили! На успомену на овај догађај, царица Евдокија је 442. године подигла базилику Светог Петра у Веригама. Вериге Светог Апостола Петра чувају се у цркви Свети Петар у Веригама посвећеној овом новозаветном догађају.

Златни ковчежић са Веригама је могуће видети испод главног олтару ове дивне базилике, која се налази у близини Колосеума.

У "Писмима из Италије" писац Љубомир Ненадовић описује сусрет владике Петра Другог Петровића-Његоша са овим Веригама. Писац описује да владика није желео да их целива, казавши да "црногорци не љубе ланце". Ланци су га подсећали на вековно ропство српског народа под турцима и зато је одбио да их целива, иако је дубоко поштовао лик Светог Апостола Петра.

Православна Црква слави успомену на овај догађај 29. јануара. Многе српске православне породице славе овај догађај као своју крсну славу, молећи се Светом Апостолу Петру да Часним Веригама веже сваки грех и духовно искушење уперено на нас.

1. Име Петар значи:

- а) брз
- б) бистар
- в) камен
- г) смирен

3. Оба апостола су мученички пострадали у:

- а) Јерусалиму
- б) Атине
- в) Александрији
- г) Риму

5. Брат ап. Петра звао се:

- а) Јован
- б) Андреј
- в) Лазар
- г) Марко

7. Празник св.ап. Петра и Павла празнујемо:

- а) 12. маја
- б) 12. јула
- в) 12. јануара
- г) 12. децембра

2. Првобитно има ап. Павла било је:

- а) Савле
- б) Никодим
- в) Филимон
- г) Тимотеј

4. Ап. Павле правио је:

- а) сатове
- б) обућу
- в) шаторе
- г) одећу

6. Ап. Павле написао је ___ посланица:

- а) 11.
- б) 7.
- в) 4.
- г) 14.

8. Ап. Павле никада није био у:

- а) Ефесу
- б) Никеји
- в) Јерусалиму
- г) Риму

Одговори:

1-в; 2-а; 3-г; 4-в 5-б; 6-г; 7-б; 8-б

из цркве Светих Апостола Петра и Павла СПЦ- Атланта, Флорида

Елена Странг

Свети апостол Петар одрекао је се Христа три пута, али је се покајао када је схватио да је погрешно.

Стефан Вуксановић

Од 12 Христових апостола Петар је био најстарији.

Мила Братић

Апостол Павле је волео да пеца рибе.

Victoria Weeks

Апостол Петар је био први који је рекао да је Христос Син Божији.

Сара Шобо

Име Петар значи камен.

Новак Шобо

Волим када је слава цркве јер тада се сви заједно играмо на игралишту и сва деца једу заједно.

из цркве Светих Апостола Петра и Павла
СПЦ- Атланта, Флорида

Емилија Вукашиновић

Наша црква се зове Петар и Павле.

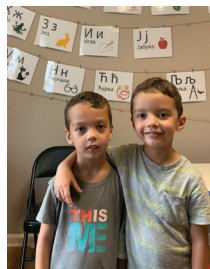
Давид Пејић

Апостол Павле је знао да направи шатор.

Khloe Macklin

Свети Петар је имао брата који се звао
Андреј. После првог сусрета са Христом
оба су постали његови ученици.

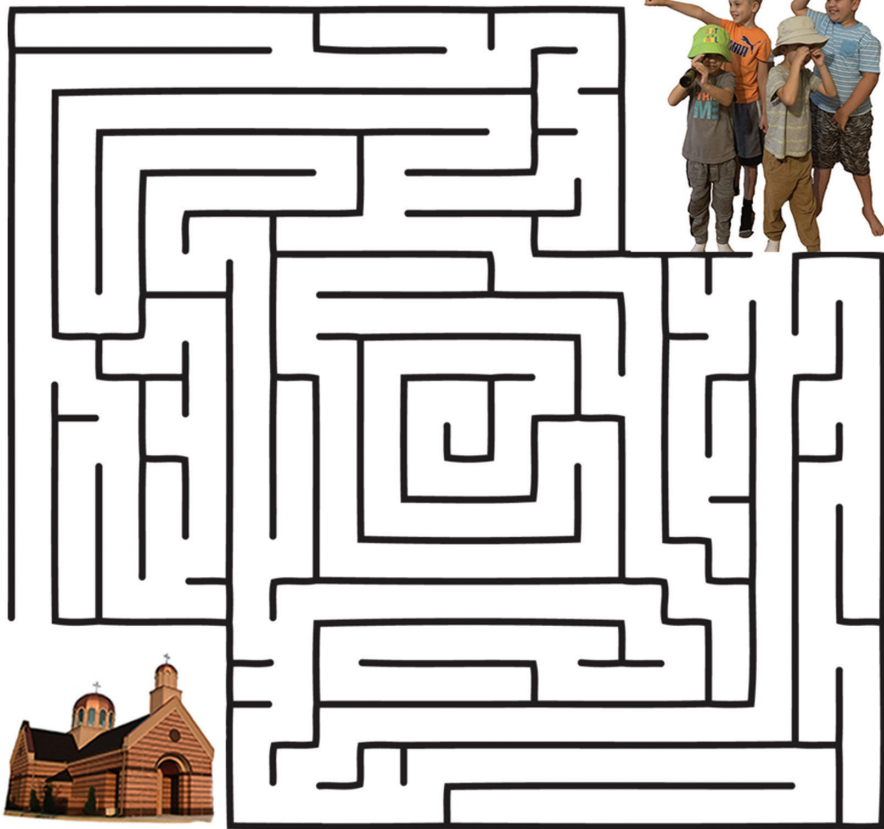
Никола и Лазар Благојевић

Наша породична слава је Петар и Павле.

Stojan Gasic

Највише волим када за славу цркве
заједно сечемо хлеб и сви се касније
играмо заједно.

Посебна захвалност свештенику Миладину Благојевићу, учитељицама и деци из парохије Светих Апостола Петра и Павла из Атланте (Флорида) на улепшавању страница ових радних листића!

Published with the Blessings of
+ IRINEJ

Bishop of Eastern America SOC

Created by the Department of Christian Education
The Serbian Orthodox Diocese of Eastern America

Texts prepared by:

Protodeacon Jovan Anicic

Illustrations courtesy of Orthodox Lighthouse

Design and Prepress: Excentric Design Studio

www.excentric-design.net

Са благословом Епископа источноамеричког СПЦ
+ ИРИНЕЈА

Уређује Одељење за Верску Наставу

Епархија источноамеричка

Текстове за штампу припремили:

Протођакон Јован Аничић

Илустрације су власништво Orthodox Lighthouse

Дизајн и припрема за штампу:

Excentric Design Studio

www.excentric-design.net